

پیامدهای سوء استفاده از سفید امضا

امضای سند به منزله آگاهی از مفاد سند و تأیید و قبول آن است و در نتیجه، پس از تنظیم، ذیل آن امضا می‌شود. هرگاه سندی علیه شخصی ابراز شود و این شخص اظهار کند که سند سفیدامضا بوده، به این معنا که امضای سند، پیش از تنظیم یا تکمیل آن انجام شده است، مدعی شمرده می‌شود و بار دلیل سفیدامضا بودن سند، بر دوش اوست.

امضای سند به منزله آگاهی از مفاد سند و تأیید و قبول آن است و در نتیجه، پس از تنظیم، ذیل آن امضا می‌شود. هرگاه سندی علیه شخصی ابراز شود و این شخص اظهار کند که سند سفیدامضا بوده، به این معنا که امضای سند، پیش از تنظیم یا تکمیل آن انجام شده است، مدعی شمرده می‌شود و بار دلیل سفیدامضا بودن سند، بر دوش اوست.

به گزارش [تابناک](#)؛ تعریف سند در ماده 1284 قانون مدنی آمده است: «سند عبارت است از هر نوشته‌ای که در مقام دعوی یا دفاع قابل استناد باشد.» بر اساس این ماده، نخستین شرط سند آن است که دارای نوشته باشد؛ همچنین، طبق ماده 1301 قانون مدنی، «امضایی که در روی نوشته یا سندی باشد، بر ضرر امضاکننده دلیل است.» بنابراین، بدیهی است که اگر کسی زیر نوشته‌ای را امضا کند، خواه مندرجات به خط او یا چاپی یا به خط دیگری باشد، نسبت به او و قائم‌مقام قانونی او، سندیت دارد. ا

با توجه به عرف قضایی، مفاد مواد قانون مدنی در قسمت اسناد و ماده 10 قانون مذکور، مفاد ماده 673 بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی مصوب سال 1375، قانون صدور چک و نیز، رویه قضایی، می‌توان گفت که سفیدامضا در حقوق ایران پذیرفته شده است. با این توصیف، هرگاه کسی متن سفیدی را امضا کرد و به دیگری سپرد تا آن را تکمیل و از آن استفاده کند، در حقیقت به دارنده، برای نوشتن مفاد سند، اختیار و وکالت داده است.

با انجام هر نوع رفتار خائنانه به سندی که به عنوان امانت نزد دیگری سپرده شده است، جرم خیانت در امانت واقع می‌شود و به طور معمول، این خیانت از طرف کسی است که در عرف یا قانون، به عنوان امین شناخته می‌شود.

طبق ماده ۶۷۳ بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی، مصوب سال 1375، «هر کس از سفیدمهر یا سفیدامضایی که به او سپرده شده است یا به هر طریق به دست آورد، سوءاستفاده کند، به یک تا سه سال حبس محکوم خواهد شد.»

نکته قابل توجه در ماده مذکور، واژه «سوءاستفاده» است. به این معنا که صرف نوشتن مطلب در برگه دارای سفیدامضا یا سفیدمهر، جرم نیست بلکه این برگه باید استفاده شود.

برای مثال، اگر زوجه کاغذی را به صورت سفیدامضا به همسرش بدهد تا به وکالت از سوی او معامله‌ای انجام دهد، اما شوهر در برگه مزبور، برای ذمه خود از مهریه زوجه را قید کند یا مثلاً بنویسد که تمام مهریه‌ام را دریافت کردم، تا زمانی که از این نوشته استفاده نشود، مشمول این ماده نخواهد بود.

از جمله نمونه‌های دیگر سوءاستفاده از سفیدامضا، «مابین کارگر و کارفرما اشاره کرد که ممکن است در این موارد، به صورت کامل یا جزیی، سفیدامضا در اختیار کارفرما قرار گیرد، هرگاه کارفرما از سفیدامضای مذکور برخلاف توافقی که با کارگر داشته است، سوءاستفاده کرده و مطالبی را برخلاف توافق و به ضرر کارگر در آن درج کند، در صورت تحقق سایر شرایط مذکور در ماده ۶۷۳ بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی مصوب سال 1375 از جمله احراز رکن معنوی بزه، مطابق قانون، قابل مجازات خواهد بود.»